

адже воно світиться. Тому досить часто художники зменшують контрастність зображення шляхом затемнення світлих частин та освітленням темних, досягаючи при цьому більш цілісного його сприймання.

Отже, цифрова графіка має низку незаперечних переваг. Разом із цим її цілком можна збагатити, синтезуючи підходи, властиві академічному живопису та рисунку. Такі засоби академічного живопису та рисунку, як визначення співвідношення розмірів, відтворення об'єму за рахунок світлотіні, створення достовірного з точки зору перспективи зображення, вибір колориту тощо, можуть слугувати основою для створення ілюстрацій. При цьому на комп'ютері є можливість створити імітацію різних традиційних технік. Саме на стику технологій можна досягти цікавих і виразних колористичних та композиційних рішень.

Список використаних джерел:

1. Ростовцев Н.Н. Академический рисунок / Н.Н. Ростовцев – М.: Просвещение, 1984. – 240 с.
2. Сухенко В.О. Академічний рисунок. Підручник. / В.О. Сухенко – К.: Академія, 2016. – 232 с.
3. Анорічева-Єрьомка А.І. Академічний живопис: Навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / А.І. Анорічева-Єрьомка – Х.: Колорит, 2009. – 232 с.
4. Костин В. И., Юматов В.А. Язык изобразительного искусства. – М.: «Знание», 1978. – 112 с.
5. Турлюн Л.Н. Компьютерная графика как особый вид современного искусства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: спец. ВАК РФ 17.00.04 / Л.Н. Турлюн. – Бийск, 2006. – 20 с.
6. Підмогильний М.В. Комп'ютерні технології в рекламі та дизайні / М.В. Підмогильний – Херсон: [б.в.], 2008. – 352 с.

Сироткіна В.Ю.

студентка,

Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

АРХАЇЧНІ СИМВОЛИ У СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ УКРАЇНИ

Питання архаїки у сучасному мистецтві України є актуальним, так як багато сучасних митців звертаються до спадку стародавньої культури, повертають ідею символів у сучасний простір, перечитують та відкривають заново. Як відомо «відкриття архаїки» сталося в мистецтві ще на початку ХХ ст. у скульптурі: А. Бурделя, К. Бринкуша. Під терміном «архаїка», в даному контексті слід розуміти не тільки мистецтво Стародавнього Єгипту та Греції, але і як розгорнуте поняття раннього етапу розвитку суспільства, його культури і мистецтва.

У 1970 р. в мистецтві стала помітно виділятися особлива «археологічна» тенденція, близька до ідей постмодернізму, в якому однією з головних рис є потяг до архаїки, міфу, колективного позасвідомого. Сучасне мистецтво зазнало

впливу багатьох філософських течій, спостерігається підвищення інтересу до ірраціонального та суб'єктивного. У живописі та скульптурі з'являються наново осмислені біблійні та міфологічні теми.

Вивченню сучасного мистецтва України присвятили себе мистецтвознавці, а саме: Г. Скляренко, М. Мудрик та ін. Сучасне мистецтво України розглядалося з мистецької та культурологічної точки зору, але вивченню окремо питання архаїки не приділялось достатньо уваги, на даний час.

Одним з українських художників П. Антип у творчості якого яскраво просліджується архаїчна тематика, а саме: проекті «Богиня степу», митець звертається до колективної пам'яті й актуалізації культурних смислів, накопичуваних у надрах колективного підсвідомого впродовж століть і навіть тисячоліть. Головний «герой» проекту – міф, як один із носіїв – репрезентантів культурної пам'яті й водночас як позачасова модель, що стає джерелом індивідуальної міфотворчості художника. Йдеться про автохтонну, відому нам за античними джерелами (оповідання Геродота про Велику Скіфію), міфологічну спадщину. Так, на початку 2010 р., наче в передчутті майбутніх подій в країні, у творчості Антипа з'являється архетип амазонки. Згодом він еволюціонує від переживання особистісної трагедії в картині «Пентесілея, Ахіллес і Терсит» (2012 р.) до узагальненого образу володарки степу (2014 р.): не дарма вона – «богиня» в інтерпретації автора [3].

Майстер графічного мистецтва П. Бездір розпочинав із реалістичного живопису та рисунку, але з часом перейшов до графічного символізму. Найвідомішою і найтривалішою серією творів художника, яка ідентифікує його як видатного майстра графічного мистецтва Закарпаття і України, став цикл робіт під назвою: «Із життя дерев», перші монотипії з деревами художник виконав ще в кінці 1950 р., а вже з 1980 р. і до останніх днів життя ця тема залишалася провідною у його творчості.

У сотнях графічних аркушів, присвячених світові дерев, художник у філософсько-метафоричній формі прагнув зобразити й осмислити споконвічні проблеми людського буття.

Архаїчною символікою пронизані майже всі роботи відомого живописця О. Животкова. У його творчості часто можна побачити тему ікони. Художник не імітує ікону, його роботи це авторські реконструкції середньовічної культури, стародавньої традиції іконопису. У багатьох його творах ми можемо побачити відсилання до сакральних об'єктів, «Образ» (1991 р.), «Спас» (1991 р.), цикл «До питання про непальські тханки». «Тханки» це релігійні картини переважно тибетської традиції, що склалися у VII-XII століттях. На тханках зображують Будду та інші божества, структури тибетської космогонії. «Тханки» О. Животкова написано на картоні та полотні, в них присутні фрагменти фольги, паперу, тканин [3].

У 2012 р. він репрезентував свій проект «Після слів» в якому присутні біблійні тексти та християнські символи. Стилізована архаїчність, що відсилає до печерних розписів, старовинних рукописів. До цієї тематики відноситься, також, серія «Робота з біблійними текстами» (2012 р.). Художник передає своє бачення історії через складну фактуру, прорізи та подряпини.

У 2003 р. він бере участь у ленд-артівських симпозиумах. Мета яких відновити безпосереднє спілкування людини з природою, зрозуміти й відчути закладені в пейзажі образи та символи. Велике панно «Місце Могриця. Грунівка. Миропілля» наповнене символами, знаками, авторськими текстами й записами, пов'язаними з місцем його створення та враженнями автора. Виконане у своєрідній колажній техніці, де за основу правила звична побутова клейонка, що поступово через накладання шматків тканини, паперу, піску, фарби тощо, через поєднання зображень і написів поставала таким собі образним палімпсестом, у якому знаки, кольори, лінії сплелися в єдине ціле. Головні кольори твору – чорний, білий та червоний – є базовими для більшості традиційних культур. Поєднання символічних зображень і написів асоціюється зі старовинними сувоями [1, с. 67].

Великий вплив стародавня культура мала і на пластичне мистецтво. Митець О. Сухоліт та його скульптурні твори відсилають до мистецтва архаїки, відтворюють враження від скульптури Стародавньої Греції, Риму. У своїх скульптурах він відкриває наново ту цільність та органічність, які зникають зі світосприйняття сучасної людини. О. Сухоліт часто повторює: «Я не вважаю себе сучасним художником у загальноприйнятому сенсі. Я завжди намагався працювати на межі архаїки та класики, зі зрозумілими ідеями на кшталт «Батько і син», «Мати й дитя», «Земля»... Я хочу зробити сучасною архаїчну, первісну стихію, коли мистецтво було сильним виразним і зрозумілим...» [1, с. 264].

Живопис О. Сухоліта це пейзажі, де побачені в житті об'єкти перенесено в ідеальний умовний простір. «Адам і Єва», «Мати й дитя». Роботи нагадують фрагменти зниклих настінних розписів, давньогрецький вазопис. Їхні барви природні й умовні. Чорне, синє, вохристо-золотаве, земляне... У його творчість міцно увійшли традиційні християнські сюжети та іконописні композиції. Художника цікавить повернення у мистецтво, зв'язок з його втраченими цінностями [1, с. 271].

Отже, сучасні українські художники докладають чимало зусиль для створення власних творчих спрямувань. Характерними рисами сучасної культури України є переосмислення історії, збереження традицій, потяг до нового, оновлення мови мистецтва, прагнення «входження» у світовий художній контекст. Дана тема варта уваги наукової спільноти, для розуміння особливостей розвитку сучасного мистецтва, а також являє собою прекрасне джерело для наукового та творчого дослідження.

Список використаних джерел:

1. Склярєнко Г. Я. Сучасне мистецтво України / Г. Я. Склярєнко / Портрети художників: Видання друге, українською мовою. Доповнене. – К. : Huss, 2016. – 376 с.
2. Стаття виставка Петра Антипа «Богиня степу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://photo-lviv.in.ua/bohynya-stepu-abo-amazonky-petra-antypa-vzhe-u-lvovi/>
3. Art Ukraine [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://artukraine.com.ua/n/proekt-zhivopisnyu-cikl-aleksandra-zhivotkova-k-voprosu-o-nepalskih-thankah/#.W9CVcLtR2Uk>